

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

Rzeszów, dnia listopada 2012 r.

LRZ-4114-04-03/2012
I/12/011

Pan
Józef Folcik
Dyrektor Oddziału
PGE Energia Odnawialna S.A.
Oddział ZEW Solina-Myczkowce
w Solinie

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (Dz. U. z 2012 poz. 82) zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała PGE Energia Odnawialna S.A. Oddział ZEW Solina-Myczkowce w Solinie (zwany dalej Oddziałem ZEW w Solinie lub Spółką) w zakresie gospodarowania gruntami Skarbu Państwa w latach 2008-2012.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 października 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie gospodarowanie gruntami skarbu państwa przez Oddział ZEW w Solinie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ W brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.).

W kontroli ustalono, że maksymalna powierzchnia zalewu, przy rzędnej 421,5 m n.p.m. wynosi 22 km². W użytkowaniu wieczystym Oddziału ZEW w Solinie pozostawało 23,66 km² gruntów Skarbu Państwa. W ewidencji gruntów całość użytkowanego terenu posiadała oznaczenie Wp – wody płynące. Tereny te zostały oddane Spółce w celu zapewnienia wody dla prawidłowego działania zespołu elektrowni wodnych. Tereny powyżej rzędnej 241,5 m n.p.m. zostały (zarządzeniem z dnia 20 października 1971 r. Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Lesku) uznane za strefę przybrzeżną, której granicę stanowi linia wyłączenia terenu wokół zbiornika. W strefie przybrzeżnej dopuszczono jedynie wznoszenie obiektów i urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzenie plażowisk, kąpielisk i przystani. Powyższe zarządzenie pozostawało w obiegu prawnym do dnia zakończenia kontroli.

W kontroli ustalono, że Oddział ZEW w Solinie miał pełną wiedzę w zakresie stanu posiadanych nieruchomości, prowadząc stały nadzór nad sposobem korzystania z terenów udostępnionych ponad 450 podmiotom do korzystania z terenów przybrzeżnych. Tereny te, Spółka wdzierżawia na czas nieokreślony podpisując umowy z zainteresowanymi według zatwierdzonego wzoru. Dla poszczególnych rodzajów korzystania z terenu, ustalono jednakowe stawki opłat oraz określono warunki rozwiązania umów, w sytuacjach niewywiązywania się dzierżawcy z ich postanowień. Z tego rodzaju działalności Oddział ZEW w Solinie osiągał w okresie objętym kontrolą przychody netto, w kwocie ponad 1 mln zł rocznie. W stosunku do dzierżawców, którzy nie wywiązywali się z warunków umów dzierżawy lub zaleceń nadzoru budowlanego, Oddział ZEW w Solinie wypowiadał umowy.

W latach 2008-2012 Spółka skierowała do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Lesku 13 wniosków o wszczęcie postępowań celem usunięcia stwierdzonych samowoli budowlanych na terenach przybrzeżnych Zalewu Solińskiego, z czego 3 sprawy zakończyły się rozbiórką.

Spółka zapewniła sobie uczestnictwo w postępowaniach administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji o lokalizacji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy na prawach strony.

Oddział ZEW w Solinie terminowo wywiązywał się z obowiązków podatkowych i opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

W kontroli ustalono, że Gmina Solina uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Polańczyk, w którym granice strefy przybrzeżnej zostały

przyjęte jak w przytoczonym wyżej zarządzeniu z dnia 20 października 1971 r. W mpzp nie wyznaczono, istniejącej w Studium granicy obszaru ochronnego zbiornika zgodnie z art. 59 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., Nr 145) - uznając za obowiązującą, na wniosek Oddziału ZEW w Solinie, granicę wyłączenia.

Na zlecenie Oddziału ZEW w Solinie w 2005 r. została opracowana przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej „Ekspertyza dotycząca stref wpływu piętrzenia zbiornika Solina na tereny przylegające do linii brzegowej zbiornika”, w której zasygnalizowano potrzebę zweryfikowania granicy obszaru ochronnego po ponad 35 letniej eksploatacji zbiornika i wyznaczenia nowej granicy faktycznego, aktywnego oddziaływania spiętrzenia wód. Nowe opracowanie powinno określić granice obszarów niebezpiecznych (klify, osuwiska, tereny poniżej rzędnej 421,5 m n.p.m.), na których nie dopuszcza się wznoszenia obiektów budowlanych, a nawet przebywania ludzi ze względu na ich bezpieczeństwo.

W mpzp dla miejscowości Polańczyk dopuszczono na terenach oznaczonych jako Wp wznoszenie obiektów budowlanych i stałe przebywanie ludzi pomimo, że niewyznaczona została nieprzekraczalna granica obszaru ochronnego, ani warunki jej zabudowy.

W okresie objętym kontrolą, na terenach Wp wydzierżawionych od Spółki dzierżawcy uzyskali 9 decyzji o pozwoleniu na budowę. Oddział ZEW w Solinie nie zgłosił Staroście Leskiemu żadnej z faktycznie zaistniałych na skutek realizacji inwestycji przez dzierżawców zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r., Nr 193, poz. 1287 ze zm.).

Spółka prowadzi działalność statutową w oparciu o uzyskiwane, okresowe pozwolenia wodnoprawne. Ostatnie pozwolenie wodnoprawne zostało wydane w dniu 31 grudnia 2001 r. przez Wojewodę Podkarpackiego i było ważne do dnia 31 grudnia 2011 r. Oddział ZEW w Solinie wystąpił w dniu 15 stycznia 2010 r. do Wojewody o udzielenie nowego pozwolenia wodnoprawnego. W dniu 30 grudnia 2011 r. Marszałek Województwa Podkarpackiego wydał decyzję stwierdzającą wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego z dnia 31 grudnia 2001 r. oraz udzielił Oddziałowi ZEW w Solinie nowego pozwolenia wodnoprawnego na okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2031 r.

Od decyzji Marszałka o udzieleniu pozwolenia wodnoprawnego z dnia 30 grudnia 2011 r. odwołali się Dyrektor RZGW w Krakowie oraz Spółka PGE Energia Odnawialna w Warszawie. W wyniku odwołań, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, decyzją

z dnia 3 kwietnia 2012 r. uchylił zaskarżoną decyzję Marszałka w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W okresie trwania niniejszej kontroli przygotowywane były przez Spółkę dokumenty do nowego wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego.

Od dnia 3 kwietnia 2012 r. ZEW Solina-Myczkowce działa bez wymaganego przepisem art. 122 ustawy Prawo wodne pozwolenia wodnoprawnego. W myśl art. 192 ust. 1 ustawy Prawo wodne - korzystanie z wody bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego stanowi wykroczenie zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. Przekazywanie Staroście zmian związanych z zabudową i innym niż wody płynące wykorzystywaniem terenów oznaczonych jako Wp, celem dokonania aktualizacji ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Lesku.
2. Podjęcie pilnych działań celem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach, w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.